

अभियान साप्ताहिक वेबसाइट पनि
www.abhiyanweekly.com

अभियान

ABHIYAN WEEKLY साप्ताहिक

abhiyan.weekly@yahoo.com

वर्ष : ३५ / अंक : ८५ / २०७५ असार १५ गते शुक्रबार / 29 June, 2018 / मूल्य रु. १०/-

पूर्वराजा-रानी नेपालगञ्ज जाँदै

काठमाडौं । पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाह निजी भ्रणमा मध्यपश्चिमको नेपालगञ्ज जाने भएका छन् । सो भ्रणमा ज्ञानेन्द्रका सथामा पूवरानी कोमल शाह पनि सहभागी हुने बताइएको छ । आगमी हप्ता हुने उक्त केही दिनका लागि हुने जनाइएको छ ।

पिडितहरूको मात्रामाथि खेलवाड

काठमाडौं । २०७२ साल बैशाख १२ गते र त्यसपछि गएको भूकम्पले गर्दा लाखौं नेपाली जनता घरबाट विहिन अवस्थामा पुगेका थिए भने भफ्टै ८ हजारले ज्यान गुमाएका थिए । घरबारविहिन भएका परिवारलाई सरकारले केही राहत दिएको भएपनि सरकार आफैले घोषणा गरेका ३ लाख रुपैया निर्वाजी ऋण पिडितले आजसम्म पाउन सकेका छैनन् । निर्वाजी ऋण उपलब्ध गराउन विधि पक्रिया र सुरक्षाका उपाएहरुका सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालय, पुनर्निर्माण प्राधिकरण, राष्ट्र बैंक र अन्य बैंकहरूबीच कुरा नमिलेपछि त्यसको मारमा पिडितहरु परेका छन् । भुकम्प गएको ३ बर्ष पुगीसकदा पनि पीडितहरुले आफ्नो घर बनाउन सकेका छैनन् । सरकार र बैंकहरूबीच कुरा नमिलेपछि पीडितले ३ लाख रुपैया परेका छन् ।

संसद किन रितो ?

काठमाडौं । बजेट अधिवेशन चलिरहदा संसदका भेदभाल रितो रितो हुनेगरेको छ । यतिमात्र होइन, दुई तिहाई बहुमतको सरकारका एकजना मन्त्री पनि संसदमा नहुदा पटक पटक संसद बैठक रथगित गर्नुपरेका घटना पनि देखिन्छन् । बजेट अधिवेशनजस्तो महत्वपूर्ण बैठकहरूमा सासदहरू किन बस्दैनन् ?

कारण बुढादा संसदको पदाधिकारी भठ्ठन् आउन त सबै सासद आउँछन्, हाजिर गर्न र टाप कस्तुर । सबै आआफ्ना आम्दानीका थप झोतहरुको खोजीमा जान्छन् ।

>>> बाँकी ८ पेजमा

पत्राउ पलान् त सुनकाण्डमा राजनीतिक दलका नेता सरकारले संसदलाई समेत ढाँट्यो है

काठमाडौं । पछिल्लो चरणमा चर्चामा रहेका सुनकाण्डमा पत्राउ परेका व्यक्तिहरूले राजनीतिक दलका उच्च तहका केही व्यक्तिहरूलाई समेत पोलेका छन् । सुनकाण्डमा पत्राउ परेका केही पूर्व र वहालबाला प्रहरी अधिकृतसहित अन्य व्यक्तिहरूले मोरड जिल्ला अदालतमा दिएको बयानका आधारमा केही उच्च तहका कर्मचारीहरू र केही राजनीतिक दलका नेताहरूलाई सुन काण्डमा सहभागी भएको बयान दिएका थिए । सरकारले गठन गरेको छानविन समितिको म्याद जेष्ठ मसान्तसम्मा सकिएको भएपनि छानविन समितिले आफ्नो कार्य बाँकी रहेको

बताएकाले पुन असार मसान्तसम्मका लागि छानवि समितिको म्याद थपिदिएको छ । पछिल्लो पटक थपिएको म्याद भित्रै समितिले आफ्नो प्रतिवेदन सरकारलाई बुझाउन सक्ने सम्भावना भने च्यून रहेको छ ।

सुन काण्डले संसदमा समेत प्रवेश पाएको छ । संसदहरूले सुनकाण्डमा जोसुकै संलग्न भएका भएपनि उनीहरूमाथि समेत कारबाही गर्न माग गरेपछि गृहमन्त्री रामबहादुर थापाले अस्ति संसदहरूले उठाएको प्रश्नको जवाब दिँदै भनेका छन् सुनकाण्डमा उच्च तहका व्यक्तिहरूसमेत छानविन समितिको धेरामा परेका छन् ।

>>> बाँकी ८ पेजमा

भूविकाएर चिठी गयो रे वा !

सार्वजनिक अभियक्ति दिएपछि दुई मन्त्रीबीच नै जुहारी चलिरहेको बेला अर्का उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्रीबीच उखु किसानहरूलाई भुक्तानी नदिने चीनी मिलका मालिकहरूलाई पनि अर्को जुहारी चलेका छ ।

केही दिन पहिला गृहमन्त्री र उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्रीबीच उखु किसानहरूलाई भुक्तानी नदिने चीनी मिलका मालिकहरूलाई पनि अर्को जुहारी चलेका छ ।

>>> बाँकी ८ पेजमा

आज १९५० को सन्धिबारे निर्णय होला ?

काठमाडौं । नेपाल खारेज गर्न र त्यसको ठाउँमा समयानकूलको नयाँ सन्धि गर्ने सहमति बनाउन सक्छ कि सक्दैन ?

यसबाटेमा नेपालको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने डाक्षेषबहादुर थापा, नीलाम्बर आचार्य, राजन भट्टराई र सूर्यनाथ उपाध्याय बोलेका छैनन् । स्रोतका

>>> बाँकी ८ पेजमा

राष्ट्रपति योजनामा भ्रष्टाचारै भ्रष्टाचार

काठमाडौं । राष्ट्रपति योजना हो तराई मधेस संरक्षण तथा विकास योजना । अर्थात् चुरे संरक्षण तथा विकास मार्फत प्लान । यो योजनाका बोर्ड अध्यक्ष छन् वीरेन्द्र यादव । हेक वर्ष अर्बाँको बजेट हुने यो राष्ट्रपतीय योजना भ्रष्टाचारको राम्रो थलो बनेको छ । सिराई, बसोबास, संरक्षणदेखि चुरे बचाउने मूल उद्देश्य रहे पनि रामबरण यादवदेखि विद्या भण्डारीको दुई दुई कार्यकालसमेत माखो नमरेको यो योजनामा खर्च भएको रकमको

निगमलाई धर्स्त पार्न भ्रष्ट व्यक्तिहरू सक्रिय

काठमाडौं । संघी घाटामा गएको नेल आयल निगमले विस्तारै नाफा कमाउन थालेको बेला फेरि निगमलाई धर्स्त पार्ने केही भ्रष्ट व्यक्तिहरू निगमको कार्यकारी प्रमुखमा नियुक्तिको लागि दौड्युप गरिरहेका छन् । तत्कालिन कार्यकारी प्रमुख गोपाल बहादुर खड्काले राजिनामा दिएपछि उक्त पद खालिरहेको छ । खड्काले राजिनामा बुझै उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्रीबीच उखु किसानहरूलाई भुक्तानी नदिने चीनी मिलका मालिकहरूलाई पनि अधिकारीहरूको धम्की दिइरहेका छन् भने कहिले कारबाहीको धम्की दिइरहेका छन्

भ्रष्ट व्यक्ति परमेश्वर महासेठलाई निगमको प्रमुखमा नियुक्ति दिलाउने प्रयास गरेका भएपनि आर्थिक लेनदेनमा कुरा नमिलेपछि महासेठले नियुक्ति पाएका थिएनन् । अहिले महासेठ उपेन्द्र यादव हुँदै अन्य शक्तिशाली केन्द्रहरूमा धाउन थालेका छन् । महासेठ कुनै बेला साल्ट टेइङ्क कपोरेशनका महाप्रबन्धक समेत रहेका थिए । त्यसबेला महासेठकै कारण साल्ट धराशायी हुने अवस्थामा पुगेको थिए । अहिले आएर तिनै महासेठ आयल निगमको प्रमुखमा नियुक्त भएको खण्डमा निगम समेत धर्स्त हुने महासेठलाई राम्री चिन्ने एक व्यक्तिले बताएका छन् ।

सरकारी सार्वजनिक संस्थानहरूमा >>> बाँकी ८ पेजमा

Pakistan-China relations and regional development

Muhammad

THE Pakistan's formal diplomatic relationship with China was established on the 21st of May 1951 but the history of our relationship goes back to thousands of years when the ancient Chinese traders went to Europe via present-day Pakistan for trading purposes. Pakistan was an important station on the ancient Silk Route. More than 2000 years ago, famous Chinese monks like Fa Xian and Xuan Zang travelled to Pakistan to study Buddhism. Although it is mentioned in the famous book "Journey to West" that Fa Xian and Xuan Zang travelled to India for acquiring Buddhist knowledge, but as most of the names in the book (only mentioning a few) like Peshawar, Swat, Taxila, and Kashmir, all of which are in current day Pakistan. The first official delegation of Government of Pakistan visited China on the 4th of January 1950, just 3 months after the liberation of China.

In the first 6 decades, the relations between Pakistan and China were mostly limited to political in nature. There was a frequent exchange of visits of leadership of the two countries to each other. The two countries supported each other on domestic issues, as well as on regional and international issues. The Foreign Offices of the two countries kept close coordination which resulted in complete harmony on the world affairs. We made big progress on bilateral ties and many MoUs/Agreements were signed

between the two countries; like: January 1963: Signed 1st Formal Trade Agreement between China and Pakistan, March 1963: China and Pakistan reached border agreement. The boundary agreement provisionally demarcated the frontier between the two neighbours. The final agreement was signed by Foreign Ministers Chen Yi for the Chinese side and Zulfikar Ali Bhutto for the Pakistani side, August 1963: An air transport agreement was signed authorizing each other's airlines to land and operate along with other services. Airlines were directed to fly on the route of Karachi and Dhaka to Canton and Shanghai and onwards to Tokyo, March 1965: Chinese and Pakistani Governments signed a cultural exchange agreement in Rawalpindi. Both sides agreed to draw up plans for annual cultural exchanges, July 1971: Pakistan assisted the United States in making contacts with China that resulted in the visit to China by the then US National Security Adviser Henry Kissinger, May 1976: China and Pakistan signed an agreement to cooperate in the fields of science and technology and 1978: Karakoram Highway linking mountainous northern Pakistan with western China was officially inaugurated, August 1982: The two countries signed the protocol on opening Khunjerab Pass on the Pakistani-China border, October 1982: President General Zia-ul-Haq paid an official visit to China. During the visit both sides agreed to

set-up 'China-Pakistan Joint Committee of Economy, Trade and Technology', September 1986: China and Pakistan signed a comprehensive nuclear cooperation agreement, March 2002: Vice Premier Wu Banggu visited Pakistan to attend the groundbreaking ceremony of Gwadar deep-sea port. China provided \$198 million for the project, November 2006: China and Pakistan inked China and Pakistan Free Trade Agreement (FTA), July 2010: Pakistan and China conducted a joint anti-terrorism drill, 2011: Pakistan and China celebrated "Pak-China Friendship Year" on the occasion of 60th anniversary of establishment of bilateral Pak-China relations, On May 21, 2011, governments of two sides and common people sent messages to each others on 60th anniversary. In this year, there was remarkable progress in the field of economic, trade, energy, defence, culture, sports and education. The Head of Chinese State Council of Information Wang Chen visited Pakistan and attended the anniversary celebrations, July 2013: Pakistan and China inked the historical framework agreement for the \$46 billion Pak-China Economic Corridor which will link Pakistan's Gwadar Port on the Arabian Sea and Kashgar in Xinjiang in northwest China, April 2015: President Xi Jinping arrived in Pakistan on a state visit. During the visit 51 agreements and Memorandums of Understanding (MoUs) including the plan of "China-Pakistan Economic Corridor"

were signed. President Mamnoon Hussain conferred Pakistan's highest civil award Nishan-i-Pakistan on his Chinese counterpart on April 21, 2015, August 2017: A high-level delegation led by Vice-Premier of the State Council of People's Republic of China, Mr. Wang Yang, visited Pakistan to attend the 70th Independence Day Celebrations.

With the launch of "One Belt One Road" (OBOR) Initiative and signing of China-Pakistan Economic Corridor (CPEC), the relations between Pakistan and China have ushered into a new era. In addition to the already strong political and military relationship economic relations have improved exponentially. Chinese investment is pouring into Pakistan and several mega projects were launched in Power Generation and Transmission. Basic Infrastructure like Motorways, Railways, Airports, Sea-Ports, Oil & Gas Pipelines, Optical Fibre linkages are being upgraded and strengthened. Chinese nationals are coming to Pakistan to help build a stronger and viable Pakistan. The number of visitors from China exceeded the accumulated number of visitors from the rest of the world. People-to-people contact has since increased tremendously. The number of flights between the two countries has increased by 3 to 4 times. Cultural exchanges are increasing by means of students learning Chinese and cultural troupes visiting each other's countries. The strength of Pakistani students has increased up to 28000.

China nowadays is one of the most desirable destinations of higher education for Pakistani students. Our friendship has expanded in all dimensions and has been forged into a strategic partnership. In fact, we have entered into the new era of relationship with China.

Till date, CPEC progress is satisfactory and as desired. The early harvest projects meet the timelines in most of the cases. However, CPEC in entering into the next phase, where Pakistan will launch Special Economic Zone (SEZs) and China will shift its industry into Pakistan. Pakistani private sector is gearing up for Joint Ventures with Chinese counterparts. Industrialization will generate an abundance of job opportunities and increase national productivity. The industrial output will meet the requirements of the domestic market eventually reducing our import bill as well as excess products will be exported reducing our trade gap and become a major source of foreign exchange. Agriculture is our economic backbone and will remain a key feature in CPEC's next phase. Mineral sector is another area which needs attention and will see a surge in the next phase. The real potential of growth of economic ties between China and Pakistan is huge. These two niche areas may be exploited immediately to fulfil our dream of the 21st Century. China and Pakistan will join shoulders and work hand in hand to achieve a prosperous future that is also beneficial for regional stability and prosperity.

Under SCO, India and Pakistan find common ground

Ai Jun

MILITARY forces from India and Pakistan will train together under the framework of the Shanghai Cooperation Organization (SCO)'s counter-terror military exercise, "Peace Mission 2018," according to Indian media. It will be the very first time for soldiers from the two countries to jointly conduct training for war game. The SCO's role in maintaining regional peace has started to display.

Since the partition of India in 1947, conflicts between New Delhi and Islamabad have been occurring one after another. Contradictions between the two have presented enormous obstacles for South Asian regional integration.

Against this backdrop, it is good to see the two agree to take part in joint military training. When India and Pakistan were accepted as full members of the SCO in June 2017, some observers worried that the long-term foes might turn the

organization into a platform to fight against each other. Now, it seems that the SCO has instilled a spirit of collaboration between the two.

In 1972, before former US president Richard Nixon met with his counterpart Mao Zedong in China - a meeting that changed the course of history - he asked himself three questions: What did China want? What did the US want? What did they both want? Nixon understood that the third question was the key for both sides crafting a deal.

India and Pakistan also know what they both want - peaceful development. The two countries are aware that they should extricate themselves from the antagonism created by British colonialism, and strive for cooperation. It's been over 70 years since their independence from British rule and it is time to step out of the colonialist shadows. New Delhi and Islamabad share quite a lot of common interests. They both

want to crack down on terrorism, resolve their domestic economic problems and raise the living standard of their people. But without peace and stability or regional integration, these goals are certainly out of reach.

India wants to play a crucial role in the international arena, yet confrontation against Pakistan has been holding it back from realizing its dream. Likewise, Pakistan has also spent substantial resources for its challenges with India. Only by breaking away from their rivalry can they focus on economic development and win larger strategic and diplomatic relevancy.

The SCO provides India and Pakistan a platform to work together. But it is not their sole opportunity. The Belt and Road Initiative also advocates cooperation for common interests. New Delhi has long been suspicious of the initiative, but China is investing in India's manufacturing industry, clean energy, etc, which are not in

the name of the Belt and Road initiative, yet embody the same spirit of the program.

The forthcoming joint military training of India

and Pakistan deserves encouragement. It is hoped the two can establish mutual trust to serve as a foundation for future cooperation.

नसर्ने द्वालका दोग मधुमेह

मानिसको रगतमा चिनीको मात्रा आवश्यक भन्दा बढी भई पिसाब जाँच गर्दा पिसाबमा चिनीको मात्रा चाहिने भन्दा बढी देखा पर्नुलाई मधुमेह रोग भनिन्छ।

- मधुमेह रोग लागेमा निम्न लक्षणहरू देखिन्छ
- ज्यादा तिर्खा लाग्नु।
- पटक पटक पिसाब हुनु।
- पिसाबको मात्रा धेरै हुनु।
- राम्रो खाना खाए पनि दुल्लाउँ जानु।
- बराबर घाउ खटिराहरू आउनु तर छिटो निको नहुनु।
- हातगोडा झमझमाउनु।
- थकाई लाग्नु।
- वान्ता हुनु, शरीरसुख्खा हुनु।
- छिटोछिटो श्वास फेर्नु र बेहोस हुनसक्नु।
- यी लक्षणहरू एक वा सो भन्दा बढी देखा परेमा तुरन्तै मधुमेहका लागि जाँच गराउनु होस्।
- सम्भी राख्नै मधुमेह भएमा तुरन्तै उपचार गराउनुपर्छ।

जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय
काठमाडौं, टेकु

सपना देखाएर कहिलेसम्म जनविश्वास लुटने ?

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

असम्बव कुरा गरेर र चमत्कार हुनेभो भन्ने सपना देखाएर कहिलेसम्म जनविश्वास लुट्ने ? जनतालाई मूर्ख बनाउन सकिन्छ, तर सधै सकिन्न। अहिलेसम्म त कम्युनिष्टहरू सफल भएका छन्। आफू धनाध्ये भएर जनतालाई गरीब बनाउँदै लेगो कम्युनिष्टहरूले कहिले स्याटेलाइटबाट विजुली बेचिन्छ भन्छन्, कहिले चीनबाट रेल आउने भो भन्छन्। यथार्थमा हाम्रो अर्थतन्त्रले गर्न नसक्ने सपना देखाएर जनतालाई भुलभुलेयामा पार्दैछन् कम्युनिष्टहरू।

सामान्य सडकको मर्मत गर्न नसक्ने हैसियतका हामी, धारामा पानी छैन, अस्पतालमा ओखती छैन। स्कूलको व्यवस्थापन हुनसकेको छैन। कम्युनिष्टहरू १० वर्षमा नेपाल स्वर्ग बनाउँदै भनेर जनतालाई मूर्ख बनाइरहेका छन्। लोकतन्त्र आएको १३ वर्षमा, जनताले केही पाए। के पाए ? जब १३ वर्षमा नेतामात्र धनी भए, शासक भए, सामन्त बने, जनता नाडौं छन्, १० वर्षमा कसरी स्वर्ग बन्छ देश ?

जनताले बुझनुपर्छ, समृद्धि र सुशासन खडा हुने आधार नै नेतामा नैतिकता र व्यवहारमा विधि। जुन यो नेतृत्वमा छैन। भाषणमा सपना देखियो, योजना र कार्यान्वयनको साझा जुरैकै छैन। व्यवहारमा शुद्धपन र मनको विकास भएकै छैन। सिङ्गो मुलुक सुशासन र समृद्धि हेन, देखन र भोन लालायित भएको छ, तर राजनीतिक नेतृत्व संसदमा हाजिर गरेर टाप कस्छ। कर्मचारीभन्दा भ्रष्ट सासद छन्। जो संसदमा जान्छन्, बेस्सरी कराउँछन्, आफ्गो निर्वाचन क्षेत्रमा बजेट किन छुट्याइएन ? सांसद विकास कोषका लागि छुट्याइएको बजेट सांसदले स्वयेकमा खर्च गर्न पाउनुपर्छ। मानौ, संसदमा जो पुगेका छन्, जो जनप्रतिनिधि बनेका छन्, ती सबै ठेकदार हुन्।

बहुदलकालमा जुन बेथिति देखियो, लोकतन्त्रिक कालमा कुनै सुधार आएको छैन। नेतृत्वले गोठाला बनेका छन्, बाँकी भेडाबाखाको बथान जस्ता। नेतृत्वले बोल भने बोल्ने, आदेश नपाएसम्म चुपचाप सांसद हुँ भनेर गजकक पुर्लेर तल्ल, भत्ता र सुखसुविधाको चयन गर्ने। फरक यति छ अहिले कि बाटो जितिसुकै धुलाम्बे होस, विकासको गति जितिसुकै सुस्त होस, तस्करी र कमिशनतन्त्र जितिसुकै मौलाओस, त्रुच्चे रेल र हावाबाट विजुली, स्मार्ट सिटी-स्याटेलाइट सिटी-मेगा सिटीको लाउडस्पिको स्वर खुब घन्किरहेको छ।

प्रधानमन्त्री भारत र चीन भ्रमणमा गएर फर्किसकेका छन्। भारतसँग २६ जिल्लाका ६९ ठाउँमा ६ सय ६ बर्ग किलोमिटर सीमा मिचेकोमा, सीमामै जोडेर बस्ती बसालेको, राजमार्ग खोलेको, बाँध बनाएर नेपाली भूमाग डुबानमा पारेको, हरेक दिन भारत अवतजावत गर्ने नेपालीलाई सीमा सुरक्षाले दुःख दिने गरेकोबारे कुरै गरेनन्। भारतबाट फर्किपछि अब दुई देशको सम्बन्धमा सुधियो भने, सुधिन्नु भनेको बलाकारीलाई उन्नुक्ति दिनु हो ? तिनै प्रधानमन्त्री चीन भ्रमणबाट फर्किए। केरूङ-काठमाडौं रेलसेवा अनुदानमै बन्छ। काठमाडौं-पोखरा-लुम्बिनी

रेल बन्छ, चल्छ। जोसँग पैसा छ उसले लगानी गर्छ, चल्छ भनेर छाती ठोके। तर तिनै प्रम ओलीले चीनका प्रधानमन्त्री कछाड र राष्ट्रपति सी जिनपिडसँग सन २०७५ मे १५ मा नेपालको लिपुलेकबाट दुई देशले व्यापार अभिवृद्धि गर्ने सम्झौता गर्दा नेपालीलाई किन सोधिएन ? नेपाली भूमागमाथि हस्तक्षेप भयो, यसमा भएको गल्ती करेकशन हुनुपर्छ भनेर आवाज उठाउन सकेनन्। मात्र नेपाल फर्किएर संसदमा कुर्लिए- पारवहनको मस्थौदा तैयार हुन्छ, चीनका प्रधानमन्त्रीलाई निम्तो दिएको छु, राष्ट्रपति नेपाल आउन इच्छुक छन्, छिँदै त्यो सन्धिमा हस्ताक्षर हुन्छ। तातोपानी नाका अर्कोर्वर्षको मे महिनासम्म खुलिसक्छ।

ऐतिहासिक र शक्तिशाली भनेको सरकारको यो चाला समृद्धि र सुशासनको पर्याप्त आधार होइन। अर्काले गरिदिने विकासलाई विकास भन्न सकिन्न। यथार्थ विकास त आत्मनिर्भरतामा, अनुशासनमा र दृढतामा हुनुपर्छ। माँगोको भिख बाटैमा ठिक खालको सरकारलाई शक्तिशाली भन्न सकिन्न। न त यस्तो सरकारले विधि निवेद फौजदारी अभियोग लागेकालाई माफी दिएको, सबै फौजदारी अभियुक्तहरूलाई नाममात्रको दण्ड दिएर उन्मुक्ति दिने जुन प्रपञ्च मिलाइदैछ, त्यो नै शक्तिको सदुपयोग हो।

शक्तिशाली सरकारले त आत्मनिर्भरता जोड दिनुपर्छ, रोजगारीका नयाँ नयाँ द्वार खोल्नुपर्छ, बाहिरिन थालेको र विदेशी लगानीलाई स्वदेशमै लगानी गर्ने आकर्षक योजनाहरू त्याउनुपर्छ। नेमकिपाका सांसदले संसदमै भनिदै-नेता र मन्त्रीको गोजीबाट फूत फूत योजना निस्कने भएपछि योजना आयोग किन चाहियो ? प्रतिपक्षी कांग्रेसको आपत्ति छ- राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग, सम्पत्ति सुदृढिकरण विभागजस्ता निकायहरू सबै प्रधानमन्त्रीका नियन्त्रणमा राख्नुपर्ने कारण के ? सरकार निरंकूशतातिर जान लागेको होइन ? सरकारसँग कुनै जावाफ छैन, मानौ सरकार भनेको चितवनको ध्रुवे हात्ती हो, जो बाटोमा जे भेट्छ, लतार्द अधि बढिरहेको छ।

भनसुनवालाहरू धमाधम राज्य

सञ्जालमा अटाउने र मनसुनवालाहरू विदेशीन बाध्य भइरहेको अवस्था छ। प्रभाव र दबाव दिनसक्ने पहुँचवालाहरू जितिसुकै अयोग्य भए पनि विकिरहेका छन्, योग्यहरू समाजबाट विस्थापित हुनेक्रम जारी छ। ब्रेन ड्रेनको डरलाग्दो तस्वीर राज्यका सामु छ। तर, राज्य सञ्चालकहरू जहाँ जे देखिरहेका छन्, एमाले र माओवादी अर्थात नेकपाका कार्यकर्ता र चाकरीवाजमा देखिरहेका छन्। नेकपाका दृष्टिमा नेकपाका विश्वासपात्र बाहेक अरू निकम्मा हुन्। थिग्रिएका फोहर हुन्। सर्वत्र अराजकता छ, रिथि कैतै बसेको छैन।

प्रधानमन्त्रीका सामु आएको राजनेता बन्ने अवसर गुम्दै गएको छ। यो सबै देखेपछि एक विशेषकले गरेको मुलुकको डिजिटल तस्वीर यस्तो छ- राजनीति दल अपराध गुण्डा, अराजकता कालाबजारिया तस्कर, होल स्क्वायर नेकपा शासन। अर्थात लोकतन्त्रमा पोटासियम साइनाइडजस्तो कूनीति व्याप्त छ। कूनीतिले लोकनीतिलाई किनारा लगाउन थालिसक्यो। यो सबै कृत्यले समृद्धि र सुशासन महाकाली सन्धि गर्दा योजनाको फौजदारी अभियुक्तहरूलाई नाममात्रको दण्ड दिएर उन्मुक्ति दिने जुन प्रपञ्च मिलाइदैछ, त्यो नै शक्तिको सदुपयोग हो।

हाम्रो समृद्धि र सुशासनका यस्ता उदाहरणले नेपाली राजनीतिक बर्ग भ्रम फैलाउन र जनतालाई छक्याउन खण्णीस खेलाडी भएका छन्।

हालै एक विद्वान जो कहिले कहिले सत्य पनि बोल्न, उनले भनेको छन्-जाति, रङ्ग, लिङ्ग, वर्ण, धर्म, धनको विभेद अन्त्य नभएसम्म समृद्धि सम्भव नै

छैन। अर्का विद्वान जो नेकपाकै हुन्, उनले भनेका छन्- जवसम्म नेताहरूका चरीत्रमा नैतिकता देखिन, तवसम्म सुशासन आयो भन्न सकिन्न। देश निर्माणको बजेट अधिवेशन चलिरहेको छ, संसदका अधिकांश सिट खाली हुन्छन, मन्त्री नभएर बैठक रोकिन्छ, यस्तो संसद र त्यो संसदबाट बनेको सरकार कति कूशासनयुक्त छ, स्वतः स्पष्ट छैन र ?

समृद्धि र सुशासन त्याउने लोकतन्त्रिक संसद, सरकार यस्तो गैरजिम्मेवार हुनेसक्दैन। नेता छन्, नौति छैन। संविधान छ, कोही मान्दैनन्। नेतृत्व छ, नैतिकता, निष्ठा छैन। पञ्चायत गयो, बहुदलले त केही गर्ला भनियो। लोकतन्त्र आयो, संविधान पनि बन्यो, संविधानअनुसारका सबै तहका निर्वाचन पनि सम्पन्न भयो, गाउँ गाउँमै सिंहदरवार पुग्छ भनियो, अब त मृद्धि र सुशासन आउनेभो भनेर जनतालाई विश्वास दिलाइयो तर, नेताहरूले लोकविश्वासलाई तुषारापात गर्दै गएका छन्। लोकतन्त्र नेतातन्त्र, स्वार्थतन्त्र, सामन्ततन्त्र बन्दै गएको छ। दास्तो बिखण्डनबादी र अराजकतावादी विरुद्ध दण्डनीति कडा हुनुपर्छ, राष्ट्रिय मुद्दाहरूमा राजनीतिक सहमतिका लागि प्रयास गर्नुपर्छ। राष्ट्रिय सुरक्षामा राष्ट्रियनीति सहितको राष्ट्रिय सहमति संसदबाट पारित गर्नुपर्छ। त्रेशो- सोम शर्माकोजस्तो सपनामात्र देख्ने होइन, सपनालाई साकार पार्ने योजना, योजना कार्यान्वयन गर्न खाका कोर्न र कार्यान्वयन गर्न थालिहाल्नुपर्छ।

ओलीका सामु तीन मुद्दा यक्षप्रसन्न बनेर खडा छ। पहिलो कैपी ओलीले दुक्का हालेर हुँदैन, शासनमा व्याप भ्रष्टाचारका किटाणु, कमिशन र तस्करका जुकालाई टिपे फाले आँट हुनुपर्छ। दोस्रो बिखण्डनबादी र अराजकतावादी विरुद्ध दण्डनीति कडा हुनुपर्छ, राष्ट्रिय मुद्दाहरूमा राजनीतिक सहमतिका लागि प्रयास गर्नुपर्छ। राष्ट्रिय सुरक्षामा राष्ट्रियनीति सहितको राष्ट्रिय सहमति संसदबाट पारित गर्नुपर्छ। त्रेशो- सोम शर्माकोजस्तो सपनामात्र देख्ने होइन, सपनालाई साकार पार्ने योजना, योजना कार्यान्वयन गर्न खाका कोर्न र कार्यान्वयन गर्न थालिहाल्नुपर्छ।

भनिन्छ, बेलामा दिंगा फोर्नु, कुबेलामा कमिला नमार्नु। जिम्मेवारीबाध गरेर निर्णयक नेतृत्व देखाउने बेलामा कर्तव्यबोधको भावना भएन भने त्यस्तो नेताले इतिहासको रचना गर्दैन। राजनीतिक दलहरूबीच बैमनस्यता छ, अहकार र अन्धदम्भ छ। यसलाई चिँदै मुलुकको समृद्धि र सुशासनका गफ गरेर 'रोम जलिरहेछ, निरो बासुरी बजाइरहेछन्' जस्तो तमासा देखाउनु अर्कर्मण्यता हो। संविधान र पद्धति मूल राजम

पद्धत्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यौ ज्यूदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मररे पनि जस्ले सरिक्यो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहातुर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

नेतालाई सस्ती जनतालाई
सास्ती, यही हो उपलब्धि !

• देवेन्द्र चृडाल

devendrachudal@gmail.com

अभियान

ਸਮਾਫ਼ਕੀਯ

नियुक्तिका लागि बाटो खुल्ला

लामो विवाद र रस्साकस्सीबीच संघीय संसदको गत शुक्रबार बसेको संयुक्त बैठकले संयुक्त समिति कार्य सञ्चालन नियमावली २०७५ पारित गरेको छ । पारित नियमावलीमा संयुक्त बैठकमा राष्ट्रपतिको सम्बोधन संयुक्त बैठकमा पेश हुने विषयबस्तु, सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट पेश गर्ने र नेपाल पक्ष भई अन्तर्राष्ट्रिय फोरममा प्रतिवद्धता जनाइका सन्धि सम्भौता अनुमोदन, जनमत संग्रह सम्बन्धी छलफल र निर्णय गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । पारित नियमावलीले दुवै सदनका १५/१५ जना सदस्य रहने गरि दुईवटा संयुक्त समिति गठन गर्ने व्यवस्था गरेको छ । संघीय संसदको बैठक बसेको निकै लामो समयसम्म उक्त कार्य सञ्चालन नियमावली पारित हुन नसकदा संसद आलोचित बन्दै आएकोमा बल्ल कार्यसञ्चालन नियमावली पारित भएको छ भने अब संसद सञ्चालनको लागि कतै बाधा विरोध रहेको छैन ।

संविधानले नै संघीय संसद प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभाको संयुक्त बैठक र दुवै संसदका सदस्यहरू सम्मिलित भएको समिति गठन गर्ने व्यवस्था गरेको छ । नेपालको संविधानको धारा १०४ (२) मा संघीय संसदको संयुक्त बैठकले कार्यसञ्चालन र संघीय संसदको संयुक्त समितिको गठन, काम, कारबाही, संघीय संसदको दुवै सदनको संयुक्त बैठकले स्वीकृत गरेको नियमावली वा कार्यविधि बमोजिम हुने व्यवस्था गरेको छ । संविधानले नै यो व्यवस्था गरेको हुनाले दुवै सदनको संयुक्त बैठकले पारित गरेको कार्य सञ्चालन नियमावली आवश्यक थियो । राष्ट्रिय सभाले पारित गरेको तर प्रतिनिधिसभाले पारित गर्न अस्वीकार गरि संशोधन सहित राष्ट्रियसभाले पारित गरेको तर प्रतिनिधिसभाले पारित गर्न अस्वीकार गरि संशोधन सहित राष्ट्रियसभामा फिर्ता पठाएको विधेयकलाई दुवै सदनको संयुक्त बैठकमा राख्नुपर्ने सम्बैधानिक व्यवस्था संविधानको धारा १११(९) मा गरेको छ । संविधानले संघीय सभाको दुई तिहाईले जनमत संग्रह घोषणा गर्न सक्ने व्यवस्था समेत गरेको छ । यसमा केही अस्पष्ट रहेकोमा त्यसलाई नियमावलीले स्पष्ट पाइँ संयुक्त बैठकको दुई तिहाई मतले भनेर स्पष्ट पारेको छ । संविधानले संघीय संसदको दुई तिहाईले भनेर स्पष्ट पारेपनि त्यसमा विवाद हुनसक्ने सम्भावना भने जिवितै देखिन्छ ।

पारित नियमावली अनुसार अब दुवै सदनका सदस्य रहेको संसदीय सुनुवाई समिति र राज्यका निर्देशक सिद्धान्त नीति र दायित्वको कार्यान्वयन अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने संसदीय समिति गठन गर्ने व्यवस्था गरेको छ । यी दुवै समितिमा प्रतिनिधिसभाका १२ र राष्ट्रियसभाका ३ गरि १५/१५ जना सदस्य हुनेछन् । सुनुवाई समितिले सम्बैधानिक परिषदले विभिन्न सम्बैधानिक पदमा नियुक्तिको लागि सिफारिस गरेका व्यक्तिहरूको सुनुवाई गर्ने छ । सिफारिस भएका व्यक्तिहरूलाई समितिको दुई तिहाई मतले स्वीकार र अस्वीकार गर्न सक्ने व्यवस्था नियमावलीमा गरिएको छ । १५ जना सदस्य रहेको संसदीय सुनुवाई समितिले सिफारिस भएका व्यक्तिलाई १० जनाले समर्थन र विरोध गरेर समर्थन वा अस्वीकार गर्न सक्ने भएकाले सम्बैधानिक परिषदले सिफारिस गरेका व्यक्ति अस्वीकार हुन सक्ने सम्भावना न्यून रहेका देखिन्छ । संसदीय सुनुवाई समितिमा आएका नामहरूका बारेमा समितिले ४५ दिनभित्रमा पनि सुनुवाई नगरेको खण्डमा सम्बन्धित निकायले सोहै नियुक्ति गर्न पाउने सम्बैधानिक व्यवस्था रहेको छ ।

नियमावली पारित भएसैँगे अब संयुक्त बैठकको कार्य सञ्चालन सहज भएको छ भने अब संसदीय सुनुवाई समिति गठन गरेर अहिले रिक्त रहेका सम्बैधानिक निकायका प्रमुख र सदस्यहरूको नियुक्ति गर्न आवश्यक छ । सर्वोच्च अदालतमा प्रधायन्यायाधिश र केही न्यायाधिशहरूको पद रहेको छ भने अलियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा समेत प्रमुख आयुक्त पद रिक्त रहेको लामो समय भएको छ । प्रमुख व्यक्तिहरू नियुक्त नहुँदा कायम मुकायमको भरमा सर्वोच्च अदालत र अलियार सञ्चालन हुँदा काममा कठिनाई उत्पन्न भएको छ । अब संसदीय सुनुवाई समिति लगायत अन्य सबै समितिहरूको गठनमा कुनै ढिलाई गर्ने छुट संसदलाई छैन । हिजोसम्म नियमावली पारित नभएको बहानाबाजी गरिएको थियो अब नियमावली पारित भएको छ । त्यसैले

अविलम्ब समितिहरूको गठन हुनु आवश्यक छ ।
सम्वैधानिक परिषद्ले सर्वोच्च अदालतको प्रधानन्यायाधिशका लागि सर्वोच्चकै वरिष्ठतम न्यायाधिश दिपकराज जोशीको नाम सिफारिस गरिसकेको छ भने अब बाँकी रहेका सम्वैधानिक निकायहरूका प्रमुख र सदस्यहरूको समेत नाम सम्वैधानिक परिषद्ले सिफारिस गरेर संविधानको कार्यान्वयनको चरणमा लैजानु अहिलेको आवश्यकता हो । सबै समितिहरू गठन भएर कार्यान्वयनमा गएको खण्डमा जनताका मौलिक हब अधिकारहरू कार्यान्वयनमा प्रभावकारिता आउने हामीले ठानेका छौं ।

केपी ओली नेतृत्वको सरकारले यातायात क्षेत्रमा रहेको सिन्डिकेट हटाएको ठुला ठुला डंक पिटेपनि अन्तिम समयमा आएर सरकार पछि हटेको छ । यातायात क्षेत्रमा मात्र होइन पछिल्लो समयमा प्राय सबै क्षेत्रमा सिन्डिकेट लागु भएको छ । सिन्डिकेट लागु गर्न सरकार नै अग्रसर देखिएको छ । सरकार परिवर्तन हुने वित्तिकै पहिलाको सरकारले गरेका नियुक्ति र निर्णयहरू खारेज गर्ने गरेको र आफ्ना मान्छेलाई नियुक्ति दिन पहिला नियुक्त भएका व्यक्तिहरूलाई काम गर्न अनेक प्रकारका अवरोधहरू सिर्जना गर्ने गरिएको छ । विभिन्न बहानाबाजी बनाएर पहिलाको सरकारले नियुक्त गरिएका मानिसहरूलाई हटाउने प्रयत्न पुरानै भएपनि त्यस्तो कार्यलाई ओली सरकारले समेत निरन्तरता दिँदै आएको छ । सक्षम र योग्य व्यक्तिलाई विभिन्न पदमा नियुक्ति गर्नुपर्नेमा कुनै योग्यता र दक्षता नभएका र आफ्नो पार्टीका मान्छेलाई नियुक्ति दिने प्रक्रिया नराकिए सम्म प्रधानमन्त्री ओलीले भन्ने गरेको सम्बूद्धि र विकास असम्भव रहेको छ । यातायात क्षेत्रमा रहेको सिन्डिकेट हटाएको डंक पिटिएपनि यातायात व्यवसायीहरूको दबाबमा परेर सरकार पछि हटेपछि त्यसको मारमा जनता परेका छन् । यसको अन्त्य कहिले हुने ओली सरकार !

सरकारले निर्धारण गरेको सार्वजनिक यातायातको भाडादर समेत लागु गराउन सरकार असफल सावित भएपनि त्यसतर्फ सरकारको ध्यान गएको छैन । प्रत्येक कुरामा करको दायरा बढाएर जनतालाई मारमा पारिएको छ । सरकारले उपत्यकाभित्र सार्वजनिक यातायातमा न्यूनतम भाडादर रु. १३ तोकेपनि यात्रुले रु. १५ तिनुपर्ण बाध्यता रहेको छ । दिनहुँ उपत्यकामा मात्र करिब ७ लाख मानिसले सार्वजनिक यातायात प्रयोग गर्न गरेका छन् । एउटा स्टपदेखि अर्को स्टपमा जाँदा रु. १३ तिनुपर्ण भएपनि १५ रुपैया तिनुपर्ण बाध्यता सार्वजनिक यातायात प्रयोग गर्नेहरूलाई रहेको छ । मुलुकभरकै भाडादर सरकारले निर्धारण गरेपनि आफ्नो निर्णय कार्यान्वयन गराउन सरकार असफल हुँदा भण्डै महिनामा ४५ करोड रुपैया लुट भएको छ । सरकारले आफैले गरेका निर्णयहरू लागु गराउन सक्दैन भने त्यस्ता निर्णयहरू गर्नुको कुनै औचित्य रहँदैन/पाइलैपिच्छे जनता ठाँवा समेत सरकार मुकदर्शक भएर हेर्न मिल्छ ? अनुगमनको व्यवस्था नै छैन । यातायात क्षेत्रमा रहेको विकृति हटाउने र ठेककापछामा भएका ढिलासुस्री र विकृति हटाउने तुला तुला डंक पिटिए तर व्यवहारमा त्यो लागु हुन सकेन । मासिक ४५ करोड रुपैया लुट हुँदा समेत सरकार त्यस्तो लुट रोकन असफल सावित भएपछि ओली सरकारपनि नेपाली जनताको लागि जुन जोगी आएपनि कानै चिरेको जस्तो भएको छ । प्रधानमन्त्री ओली उखान दुक्का भन्न माहिर मानिन्छ तर उनी राज्य सञ्चालनमा भने असफल सावित हुँदै गएका छन् । एउटै पार्टीका मन्त्रीहरूबीच लेनदेन नमिलेर जुहारी चल्ने गरेको छ तर प्रधानमन्त्री मौन रहेर नाटक हेरिरहेका छन् । लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा सबै कामको जस्त र अपजस्को भारी प्रधानमन्त्रीले बोक्नुपर्ने हुन्छ त्यसैले यस्तो व्यवस्थालाई प्रधानमन्त्रीय सिस्टम भन्ने गरिएको हो । मन्त्रीहरू भनेका प्रधानमन्त्रीका सहयोगी मात्र हुन् । त्यसैले मन्त्रीहरूले राजिनामा गरेपनि प्रधानमन्त्री पदबाट हट्दैनन् तर प्रधानमन्त्रीले राजिनामा गरेको खण्डमा मन्त्रीहरूले राजिनामा दिनै पर्दैन । त्यसैले मन्त्रीहरूले गर्न गरेका सबै कामको जस्त अपजस्प्रधानमन्त्रीमाथि नै जान्नु ।

जान्छ ।
केही भ्रष्ट कर्मचारीहरूले सरकारको कमजोरीको फाइदा उठाउँदै व्यापारमा समेत सिन्धिकेट लागु गरेका छन् । त्यसको प्रत्यक्ष प्रमाण हो चीनी मिलका मालिकहरूले किसानबाट उख्यु लिएवापत लामो समयसम्म कृषकहरूलाई उख्युको मूल्य भुक्तानी नदिनु । अहिले पनि चिनी मिलहरूले भण्डै ९ अर्ब रुपैया कृषकलाई भुक्तानी दिन बाँकी रहेको छ । कृषकहरूले बैकबाट त्रण लिएर उखुखेती गरेपनि उनीहरूले मिलबाट भुक्तानी नपाउँदा कृषकहरू संकटमा परेका छन् मिल मालिकले कृषकहरूलाई ठगीरहँदौसमेत सरकारले

त्यस्ता मिल मालिकहरूमाथि कुनै कारबाही गर्न सकेको छैन । चिनी उत्पादक संघका अध्यक्ष शशीकान्त अग्रवालले उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रीलाई आफ्नो प्रभावमा पारेर मिलमालिकहरूमाथि हुने कारबाही रोकेका छन् । कम्युनिष्ट सरकारपनि धनीमानिकै पक्षमा गएकोले कृषकहरू भने मारमा परेका छन् । कम्युनिष्टहरूको सरकारले जनतालाई आशै आशामा राख्ये जनताको जीवन माथिनै नै खेलवाड गरेको छ । २०७२ साल बैशाख १२ र त्यसपछि गएको भूकम्पले गर्दा मारमा परेका जनताले आफ्ना लागि घर निर्माणसम्म गर्न सकेका छैन् । सरकारले दिने भनेको अनुदान रकम समेत पिडितले पाउन सकिरहेको छैन । भूकम्पपीडतहरूमाथि समेत भेदभाव गरिएको छ । पीडितहरू कुन पार्टीका समर्थक हन भनेर छट्याउने गरिएको

पाटाका समयक हुन भनर छुट्याउन गरएका स्वयम् पीडितहरूले नै बताउन थालेका छन् । सरकारले रु. ३ लाख निर्वाजी ऋण दिने घोषण गरेपनि त्यो घोषणा कागजमै सिमित रहेको छ । बैंकबाट ऋण दिने घोषणा गरेपनि त्यो घोषणा कागजमै सिमित रहेको छ । बैंकहरूले निर्वाजी ऋण दिन नसकिने भन्दै नेपाल राष्ट्र बैंक र अर्थ मन्त्रालयलाई जानकारी गराएपनि समस्या समाधानका लागि सरकारले कुनै प्रयाससम्म गर्न नसकेको छैन । पुर्ननिर्माण प्राधिकरण गठन गरिएपनि प्राधिकरणले समेत ठोस काम गर्न नसकेको हुनाले प्राधिकरणको औचित्य माथि नै प्रश्न उठन थालेको छ । के सँचिकै पुर्ननिर्माण प्राधिकरणले आफ्नो उद्देश्य अनुरूपको काम अगाडि बढाएको छ त ? प्रत्येक क्षेत्रमा रहेको सिन्डिकेटलाई तहस नहस नपारेसम्म नेपाली जनताले सहज रूपमा सेवा सुविधा लिन सक्ने सम्भावना नै छैन । अस्पतालदेखि बैंकिङ् क्षेत्र हुँदै पत्रकारिता क्षेत्रमा समेत सिन्डिकेट लागु गरिएको छ । अस्पतालहरूले आफ्नो अस्पतालमा उपचारको लागि आउन सार्वजनिक रूपमै विज्ञापन प्रकाशित गरिरहेका छन् भने डाक्टरहरूले आफूले कभीसन पाउने अस्पतालहरूमा आफ्नां विरामीहरूको रिफर गर्ने गरेका छन् । अस्पतालमा समेत विचौलिया पालिएका छन् । विचौलियाहरूले विरामीका आफन्ताबाट मोटोर रकम लिएपछि मात्र नाम चलेका डाक्टरहरूलाई भेट गराउने गरेका छन् । त्यसैगरिपत्रकारिता क्षेत्रमा समेत सिन्डिकेट लागु छ । नियुक्तिहरूमा पार्टीका कार्यकर्ताहरूलाई मात्र नियुक्ति दिने गरिएको छ । एउटै व्यक्तिलाई एक पटक धेरै अवसर प्रदान गरिने गरिएको पछ भयो ज्ञानन्त्र उविषाप्त हन्तार्पै पत्रकाप्रिति

छ भन स्वतन्त्र र निष्क्री हुनुपन पत्रकाराता
 क्षेत्रलाई पार्टीगत स्वार्थका लागि प्रयोग
 गर्न गरिएकोले पत्रकारिता क्षेत्र नै विकृतिको
 शिकार भएको छ । निजी क्षेत्रका केही
 सञ्चारगृहहरूले पत्रकारिताको माध्यमबाट
 व्यापार गरिरहेका छन् । सरकार भने त्यस्ता
 विकृतिहरू हटाउने भन्दा बढवा दिने पक्षमा
 रहेको छ । पत्रकारितासँग सम्बन्धित भएका
 संघ संस्थाहरूलाई सबैको भावना समेट्नु
 सक्ने संस्थाका रूपमा विकास गरिनुपर्नेमा
 पार्टीका कार्यकर्ताहरूको नियुक्तिको थले
 बनाइएको हुनाले पछिलो समयमा त्यस्ता
 संस्थाहरू विवादको घेरामा तानिएका
 छन् । पत्रकारिताजस्तो गरिमासय पेशालाई
 सरकारले नै आफ्नो स्वार्थ अनुकूल प्रयोग

गर्न खोजेको हुनाले हाम्रो पत्रकारिता क्षेत्र मर्यादित बन्न नसकेको धृव सत्य हो ।

ओली सरकारको अदुरदर्शीताकै कारण आज शेयर बजार ध्वस्त हुने अवस्थामा पुगेको छ । जनताको लाख्यों लाख रकम एकै पटक डुबेको छ । अब सरकारले घरजग्गा व्यवसायीहरूमाथि प्रहार गरेको छ भने सरकारले सबै प्रकारका व्यवसायमा करको दर बढाएको छ । अहिले मुलुकमा ७ सय ६९ वटा सरकार रहेका छन् । ती सबै सरकारलाई संविधानले नै अधिकार दिएको छ । स्थानीय सरकार भन्नाले गाउँपालिका र नगरपालिका पर्दछन् । त्यस्तै गरि प्रदेश सरकार र संघीय सरकार सबैले जनतामाथि कर लगाएका छन् । काठमाडौं महानगरपालिकाले चार फिटे बाटो भएको जग्गाको मूल्य प्रतिआना ५ लाख कायम गरेको छ । तिनै तहका सरकार जसरी भएपनि रकम संकलन गर्नमात्र तल्लीन रहेका छन् । उनीहरूले जनतालाई दिने सेवा सुविधा कहिंकरै उल्लेख गरेका छैनन् । पञ्चायतीकालमा समेत गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष वडासदस्य र नगरपालिकाका मेयर, उपमेयरलगायत वडा सदस्यहरूलाई तलब दिने गरिएको थिएन उनीहरूलाई नगरमात्राको भक्ता दिने गरिएको थियो । लोकतन्त्रको आगमनपछि सबैलाई तलब भत्ता दिन थालिएको हुनाले जनताका प्रतिनिधि हाँ भन्नेहरूले आफ्नो खुसी आफै तलब भत्ता निर्धारण गरेर तलब भत्ता लिन थालेपछि करको दायरा बढाउनुपर्ने नै हुन्छ के जनताले त्यस्ता सबै कर तिर्न सक्छन् त ? त्यसैले यो स्तम्भकारको भनाई रहेको छ अबको १०/१५ वर्षभित्रमा ४० प्रतिशत जनता गरिबीको रेखामुनि पुग्न सक्ने सम्भावना रहेको छ । सेवा सुविधा केही नपाएपनि कर तिर्न र जनप्रतिनिधिहरूलाई पाल्न जनता बाध्य भएका छन् ।

निर्वाचनअधि अनेक प्रकारका लोभ लालचा देखाएर जनताको मत लिन सफल भएका व्यक्तिहरू वा जनप्रतिनिधिहरू आज तिनै जनतालाई चिन्न छाडेका छन् । के स्थानीय सरकारको जनताप्रति कुनै दायित्व छैन ? मूल्यबृद्धिले गर्दा जनता आत्तिएका भएपनि ओली नेतृत्वको सरका भने मूल्यबृद्धि स्वाभाविक भएको भन्दै आफ़नो कर्तव्यबाट पन्छिन खोजेको छ । अर्थात ओली नेतृत्वको सरकारले मूल्यबृद्धि देखेको छैन । स्थानीय सरकार भएको नाताले मूल्यबृद्धि नियन्त्रण गर्न जिम्मेवारी गाउँपालिका प्रमुख र महानगर प्रमुखहरूकै हो । तर उनीहरू कसरी हुन्छ करमात्र बढाउन सक्रिय भएका छन् । स्थानीय निकाय नगरपालिकाहरूले मनलागदी कर बढाएका छन् तर कर तिरेअनुसारको जनताले सेवा सुविधा पाउन सकेका छैनन् । के राजनीतिक दलका नेताहरू पाल्नैका लागि मात्र जनताले कर तिर्नुपर्ने हो ? सडकको अवस्था हेर्दा हुन्छ, राजधानीकै सडकहरू अस्तव्यस्त रहेका छन् । पुलहरू निर्माणमा ढिलाई हुँदा दैनिक जस्तो जनताले अनाहकमा ज्यान गुमाउनुपरेको छ । राजनीतिक परिवर्तनका लागि जनता सडकमा आएपछि मात्र राजनीतिक दलहरू जनताको पछि लागेका थिए तर अहिले उनीहरू सत्तामा पुगेपछि तिनै जनतालाई सत्तामा पुन्ने भन्याङ्गमात्र बनाएका छन् । हजारौंको बलिदान र आन्दोलनबाट आएको लोकतन्त्र भनेको के केही व्यक्तिहरूलाई सत्तामा पुन्याङ्गमात्र हो ? त्यसको उपलब्धि जनताले के पाए ? के नेताहरूलाई मोजमस्ती जनतालाई भने सास्ती नै सास्तीलाई राजनीतिक दलहरू र सास्तीसँगै सास्तीपै पाए ?

सरकारको उपलब्ध मान्ने ?
ओली नेतृत्वको सरकारसँग दुई तिहाई भन्दा बढीको संसदमा समर्थन रहेको छ । अबको सरकार पाँच वर्षसम्म चल्छ कसैले हल्लाउन सक्दैन भनेर नेकपाका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाल डंक पिटरहेका छन् । तर यति ठुलो समर्थन हुँदाहुँदै पनि ओली सरकारले जनताको पक्षमा केही गर्नु नसक्नुले प्रष्ट हुन्छ ओली सरकार पनि विगतकै जस्तो सरकारका लागि सरकार मात्र हो । पाँच वर्षसम्म सरकार चलाउने डंकले मात्र जनताको सम्बूद्धि र मुलुकको विकास हुन सक्दैन त्यसका लागि ठोस नीति तथा कार्यक्रम र सरकारको आँट चाहिन्छ के त्यो आँट प्रधानमन्त्री ओलीमा होला ?

मोदीको नेपाल भ्रमण र नमेटिएको चर्चा

सन्तोष मोहता

विश्वमै लोकप्रिय चमत्कारिक नेता भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र भाइ दामोदरदास मोदीको दुई दिवसीय (२८-२ ९ बैशाख) भ्रमण सफलता साथ सम्पन्न भएको छ। दुवै देशको सरकारले पनि यो भ्रमणलाई उपलब्धिमूलक, ऐतिहासिक र सफल भनेका छन्। भ्रमण सकिए पनि आलोचक र समर्थकहरूबीच कोही नाकाबन्दी शीर्षकमा त कोही २ प्रदेशका मुख्यमन्त्रीले दिनुभएको मन्त्रव्यालाई लिएर त कोही भण्डाको मुद्दा उठाएर त कोही भ्रमणको शुरूवात जनकपुर किन जस्ता विषयमा आरोप प्रत्यारोपको जुहारी चलिरहेछ। कारण जेसुकैहोस, कोही दिनसम्म अझ देश मोदीमय रहिरहेछ। अझ कोही दिन मोदीको भ्रमणको तरंग मुलुकको आन्तरिक राजनीतिमा चलिरहने सम्भावना छ।

मोदी पहिलोपटक नेपाल आउँदादेखि नै जनकपुर जान खोजिरहेका थिए। जनकपुर निकै उत्साहित थियो। जनकपुरले सारा तयारी गरिसकेको थियो तर तत्कालीन सरकार सुरक्षालगायत विभिन्न बहानामा त्यसपटकको भ्रमण सफल हुन दिएन। केन्द्रप्रति जनकपुर आक्रोशित भयो। तर, यसपटक स्वयम् मोदीको जनकपुर आउने उत्काण्ठ चाहना तथा जनकपुरधामको सरकार र प्रदेश २ को सरकारले जसरी पनि मोदीको जनकपुर भ्रमण होस भन्ने चाहनाले जनकपुर भ्रमण सफल भएको हो। केन्द्र (संघीय) सरकार र कठमाडौंको मोदीको जनकपुर भ्रमणप्रति खासै उत्साह देखिएन बरू कठमाडौंका कोही टपरटुड्याँ बुद्धिजीविले मधेशले गरेको नाकाकेन्द्रित आन्दोलनलगायतका आन्दोलनलाई भारत र मोदीसँग जोडेर मोदीले माफी मान्युपर्ने लगायतका बकुप्पुसे अभियान चलाइरहेका थिए। आम मधेशी जनमा भन्ने यो भ्रमणप्रति निकै उत्साह देखिएको थियो। मधेशमा मोदी भ्रमणको विषयमा अत्यधिक उत्साह हुनुपछाडि कोही खासकारण छन्। नेपाल र भारतबीच भनिएको रोटिबेटी संस्कृतिक विशेष सम्बन्धको आधार पनि दुवै देशको सीमावर्ती समाज नै हो यसैकारण मधेशी समाजको भारतीय समाजसँग विशेष लगाव र जुनुसुकै भारत सरकारप्रति विशेष अपेक्षा रहेको एको छ। भन् यसपालीको त भारतीय नेतृत्व महामहिम मोदीको चमत्कारिक व्यक्तित्व र नेतृत्वसँग नेपालको पछिलो सविधान बन्दै गर्दा र त्यसको विरोधमा मधेशी समाजले लामो समयसम्म आन्दोलन गरिरहादा भारतीय समाज र मोदी सरकारबाट निकै राम्रो सहानुभूति प्राप्त हुनु कारण पनि यो भ्रमण मधेशी समाजका लागि उत्साहको विषय बनेको हो। यसै कारण तमाम चेकजाचाको बाबजुद विहानै बाह्यविधामा लाखोंको मिड पुणिसकेको थियो। वास्तवमा जनकपुरमा मोदीलाई स्वागत गर्न आएको जनसागर स्वरूपर्त र अद्भुत थियो।

सम्पूर्ण मधेश खासगरी २ प्रदेशको नागरिकको तर्फबाट जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाले अभुतपूर्व नागरिक अभिनन्दन गरेको थियो। अभिनन्दनको क्रममा संघीय सरकारका रक्षामन्त्री ईश्वर पोखरेल, २ नं. प्रदेशका मुख्यमन्त्री मोलालबाबु राउत र जनकपुरधामका मेयर लालकिशोर साहले स्वागत तथा अभिनन्दन स्वरूप मन्वमा आफ्ना मन्त्रव्य राखेका थिए। हाल आएर भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको अभिनन्दनका क्रममा प्रदेश नं. २ का मुख्यमन्त्री मोहम्मद लालबाबु राउतले दिएको अभिव्यक्तिलाई लिएर सुनियोजित रूपमा चारैतरिबाट टिका-टिप्पणी भइरहेको छ। राज्यसत्ताको भाषा बोल्ने कोही सञ्चारकम्त्री उचालाई उचालेन रुपैयाँ राखेका थिए। यसै कारण जनकपुरको जागरूका छन्। २८ गते शुक्रबार मोदीका लागि जनकपुरको रंगभूमि मैदान बाह्यविधामा आयोजित नागरिक अभिनन्दन समारोहलाई

सम्बोधन गर्दै मुख्यमन्त्री राउतले सविधान र सरकारको विरोध गरेका थिए। राउतले सम्बोधनको ऋममा विवादित भएको भनिएको मन्त्रव्यको अंश यस्तो थियो - 'यो प्रदेश अर्थात्करूपमा अत्यन्त पिछडिएको हो। राज्यद्वारा मधेशीमाथि जारी विभेदकारी नीति र पूर्वाग्रह एवम् विद्वेषपूर्ण मानसिकताको कारणले नै मधेशका प्रतिनिधिहरूले चुनाव जितेका हुन्। अनि जुन मुद्दा उठाएर जनताले अत्यधिक बहुमत दिएर विजय गराएपछि यो मुद्दा अब जसरी पनि पूरा गर्नुपर्ने होइन र ? अब त राज्यलेजसमी पनि यो सविधान संशोधन गरेको विरोध एवम् विद्वेषका लागि जारी छ। हामी नेपालको अभिन्न अङ्ग हौं, तर हामी के चाहन्छौं भने हाम्रो देशमा पनि बिना भेदभावपूर्ण, कुनै पनि जाति, वर्ग र समुदायको व्यक्ति राज्यको हरेक तह, तपका र निकायमा उसको क्षमता र योग्यताले समावेशका लागि सहज अवसर प्राप्त होस। जस्तो कि महामहीम तपाईं एक समान्य परिवारको हुँदाहुँदै पनि भारतको सर्वोच्च कार्यकारी पदमा आसिन हुनुहुन्छ।' कार्यक्रम भएपता नेपालका राष्ट्रिय मिडिया भनिएकाहरू, प्रतिपक्ष दलका नेता संसद, सत्तास्वरूप दलका सांसद यहासम्म कि प्रधानमन्त्री केपी ओली स्वयम्भूले संसदमै, प्रदेश २ का मुख्यमन्त्रीले गरेको राजनीतिक टिप्पणीप्रति लक्षित गर्दै त्यो राष्ट्रिय तथा कूटनीतिक मान्यता विपरीत रहेको भनाइ राख्ये।

त्यसको प्रतिवाद गर्दै मुख्यमन्त्री लालबाबु राउतले आपूर्णे पहिलेदेखि उठाउँदै आएको राजनीतिक विषयको चर्चामत्रै गरेको भन्नै त्यसो गर्नु सही कदम भएको टिप्पणी गरेका छन्। त्यसयता मुख्यमन्त्रीको भनाइ जायज वा नाजायज भनेर पक्ष/विपक्षमा बहस जारी छ। उहाँको वक्तव्यलाई लिएर लगाइएका विभिन्न आरोपहरूको प्रतिवादमा कोही शब्दहरू राख्ने प्रयास गरेको छु।

९. घरेलु समस्या बाहिरका सामुदायिकहरूको निर्मिति जावाफ-प्रथमतः मुख्यमन्त्रीको वक्तव्यलाई लिएर अहिले अनावश्यक वाहियात बहस चलाइएको छ। 'मधेश र देशको समस्याबारे भारत अनभिज्ञ छ र ?, सविधान निर्माणको बेला सबैलाई समेट्न र जारी भइसकेपछि कमजोरी सच्चाएर सर्वस्वीकार्य बनाउन भारतले नेपाल सरकारलाई आग्रह गरेको हो। भारत मात्र कहा हो र अमेरिका, बेलायत, सयुक्त राष्ट्र संघ लगायत नेपालसँग सरोकार राख्ने विषयका को चाही मधेश आन्दोलन र सविधान निर्माण प्रक्रियासँग अनभिज्ञ छ ? सविधान निर्माणको भएको ऐतिहासिक भीषण आन्दोलन र राज्यले गरेको नशलीय नरसंहारबाट को चाही अनभिज्ञ छ र ? आजसम्म युपुचुप रहेको देशको इज्जत मुख्यमन्त्रीले उदान्गो गरिदिएको भए बहस आवश्यक थियो। तर, यहाँ त्यस्तो ढुङ्गे कुनै मुद्दा नै छैन।' परिवारका अभिभावकसँग बारम्बार गुनासो गरेपनि नसुनेको जस्तो गरिरहे पनि बच्चाले काकालाई आफ्नो घरको समस्या सुनाउने परम्परा नेपाली समाजको रहेको छ। मुख्यमन्त्रीले पनि त्यही त गरेको हो।

१०. निर्वाचनमा गाइसकेपछि सबै मिलिसक्यो नि ठानेहरूको निर्मिति - राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल र संघीय समाजावादी फोरम निर्वाचनमा सहभागी भएपछी सम्पूर्ण समस्या हल भो ठानेहरू ढुङ्गे भ्रमा रहेको छन्। वास्तवमा यी पार्टीहरू सविधान संशोधनलगायतका मुद्दाहरू लिएर निर्वाचनमा सहभागी भएका हुन्। सयौं मधेशी नागरिकको बलिदानीको जग्मा उभार त्रुटी रुद्धार विजयी भारतलाई राज्यस्तान्त्रिक भएको छ। चाहूँ आवाहन दिएर लगाइएका विजयी भारतलाई राज्यस्तान्त्रिक भएको छ। चाहूँ आवाहन दिएर लगाइएका विजयी भारतलाई राज्यस्तान्त्रिक भएको छ।

लागि पठाएका हुन्। कोही बुद्धिजीवी र कोही सञ्चारकर्मीहरू मधेशी, आदिवासी जनजाति, मुस्लिम, दलित लगायतले उठाएको मन्त्रव्यको अंश यस्तो थियो - 'यो प्रदेश अर्थात्करूपमा अत्यन्त पिछडिएको हो। राज्यद्वारा मधेशीमाथि जारी विभेदकारी नीति र पूर्वाग्रह एवम् विद्वेषपूर्ण मानसिकताको कारणले नै राज्यलेजसमी पनि यो सविधान संशोधनको मुद्दा बोमासमी हो भन्नुहो। अचम्प लादो कुरो के हो भने प्रदेश नं. २ मा यी मुद्दाको आधारमा नै राज्य नेपाल र ससफोका प्रतिनिधिहरूले चुनाव जितेका हुन्। अनि जुन मुद्दा उठाएर जनताले अत्यधिक बहुमत दिएर विजय गराएपछि यो मुद्दा अब जसरी पनि पूर्वाग्रह नहोइन र ? अब त राज्यलेजसमी पनि यो सविधान संशोधन गरेको विरोध एवम् विद्वेषका लागि जारी छ। हामी नेपालको अभिन्न अङ्ग हौं, तर हामी के चाहन्छौं भने हाम्रो देशमा पनि बिना भेदभावपूर्ण, कुनै पनि जाति, वर्ग र समुदायको आधारमा नै राज्यलेजसमी पनि यो सविधान संशोधनको मुद्दा बोमासमी हो भन्नुहो। अचम्प लादो कुरो के हो भने प्रदेश नं. २ मा यी मुद्दाको आधारमा नै राज्य नेपाल र ससफोका प्रतिनिधिहरूले चुनाव जितेका हुन्। अनि जुन मुद्दा उठाएर जनताले अत्यधिक बहुमत दिएर विजय गराएपछि यो मुद्दा अब जसरी पनि पूर्वाग्रह नहोइन र ? अब त राज्यलेजसमी पनि यो सविधान संशोधन गरेको विरोध एवम् विद्वेषका लागि जारी छ। हामी नेपालको अभिन्न अङ्ग हौं, तर हामी के चाहन्छौं भने हाम्रो देशमा पनि बिना भेदभावपूर्ण, कुनै पनि जाति, वर्ग र समुदायको आधारमा नै राज्यलेजसमी पनि यो सविधान संशोधनको मुद्दा बोमासमी हो भन्नुहो। अचम्प लादो कुरो के हो भने प्रदेश नं. २ मा यी मुद्दाको आधारमा नै राज्य नेपाल र ससफोका प्रतिनिधिहरूले चुनाव जितेका हुन्। अनि जुन मुद्दा उठाएर जनताले अत्यधिक बहुमत दिएर विजय गराएपछि यो मुद्दा अब जसरी पनि पूर्वाग्रह नहोइन र ? अब त राज्यलेजसमी पनि यो सविधान संशोधन गरेको विरोध एवम् विद्वेषका लागि जारी छ। हामी नेपालको अभिन्न अङ्ग हौं, तर हामी के चाहन्छौं भने हाम्रो देशमा पनि बिना भेदभावपूर्ण, कुनै पनि जाति, वर्ग र समुदायको आधारमा नै राज्यलेजसमी पनि यो सविधान संशोधनको मुद्दा बोमासमी हो भन्नुहो। अचम्प लादो कुरो के हो भने प्रदेश नं. २ मा यी मुद्दाको आधारमा नै राज्य नेपाल र ससफोका प्रतिनिधिहरूले चुनाव जितेका हुन्। अनि जुन मुद्दा उठाएर जनताले अत्यधिक बहुमत दिएर विजय गराएपछि यो मुद्दा अब जसरी पनि पूर्वाग्रह नहोइन र ? अब त राज्यलेजसमी पनि यो सविधान

यंगीन खबर

नाइ नम्भनु ल-५ को फस्ट लुक

नाइ नम्भनु ल-५ को फस्ट लुक सार्वजनिक भएको छ । विकास आचार्य निर्देशीत फिल्मको दुई डिजाइनका पोस्टरमा अभिनेत्री स्वरितमा खड्का, डेब्यु अभिनेता अभिषेक नेपाल, बालअभिनेता अनुभव रेग्मी र अर्को डेब्यु बालकलाकार सेंट्रिना शर्मालाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

थुप्रै अग्रज कलाकार फिल्ममा संलग्न भए पनि पछिलो पुस्ताका कलाकारलाई पोस्टरमा समावेश गरिएको हो । विगतका भै नाइ नम्भनु ल-५ पनि पारिवारिक कथामा बनेको निर्देशक आचार्य बताउँछन् ।

भद्रौ ८ गते रिलिज हुने फिल्ममा दिलीप रायमाझी, निरुता सिंह, केकी अधिकारी, प्रियंका कार्की, स्वरितमा खड्का, जयनन्द लामा, बुद्धि तामाङलगायत कलाकारले अभिनय गरेका छन् । फिल्म विकास आचार्य र सामीप्यराज तिमलिसनाले लेखेका हुन् ।

जापानमा हुने अवार्डको मनोनयन

काठमाडौं/ सूर्य इन्टरनेसनल अवार्ड-२०१८ को मनोनयन सार्वजनिक भएको छ । सूर्य इन्टरनेसनलले जापानको टोकियोमा सेप्टेम्बर १६ अर्थात भद्रौ ३१ गते आयोजना गर्न लागेको अवार्डमा मनोनीतलाई शनिवार राजाधानीको न्याडिसन होटेलमा एक कार्यक्रमका बीच प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको हो ।

अवार्डमा फिल्म र संगीतका ६-६ गरी कुल १२ विधा समावेश छन् । अवार्ड बृहत् सांस्कृतिक कार्यक्रमसहित आयोजना गरिने प्रमुख आयोजक बासुदेव लामिछाने बताएका छन् । अवार्डका लागि नेपालबाट चार दर्जनभन्दा

बढी कलाकारी र सञ्चारकर्मीलाई जापान लिगिने बताइएको छ ।

उत्कृष्ट फिल्म अवार्डका लागि छक्कापन्जा २, ए मेरो हजुर २, शत्रु गते, म यस्तो गीत गाउँछु र कृ मनोनयनमा परेका छन् । त्यसैगरी, उत्कृष्ट निर्देशकका लागि छक्कापन्जा २ बाट दीपाश्री निरोला, ए मेरो हजुर २ बाट भरना थापा, म यस्तो गीत गाउँछुबाट सुदर्शन थापा, लिलीबिलीबाट मिलन चाम्स, शत्रुगतबाट प्रदीप भुवराई प्रतिस्पर्धामा छन् । उत्कृष्ट अभिनेताका लागि कृष्ण कान्मोल केसी, लिलीबिलीका प्रदीप खड्का, मंगलमका पुष्प खड्का, म यस्तो गीत गाउँछुका पल शाह र घामपानीबाट दयाहाड राई मनोनीत छन् । उत्कृष्ट अभिनेत्रीको अवार्डका लागि भने कान्ठीकी श्वेता खड्का, म यस्तो गीत गाउँछुकी पूजा शर्मा, मंगलमकी शिल्पा पोखरेल, पञ्चायतकी नीता दुगाना र ए मेरो हजुर २ की साम्राज्ञी शाहबीच प्रतिस्पर्धा छ । फिल्मअन्तर्गत सहअभिनेता र सहअभिनेत्रीको विधासमेत रहेको छ ।

पपीतातर्फ सुगम पोखरेल, कमल खत्री, अनिल सिंह, कालीप्रसाद बास्कोटा र हिमाल सागर उत्कृष्ट गायकमा मनोनीत छन् । पपागायिकातर्फ इन्दिरा जोशी, अमृता लिम्बु, मिलन अमात्य, एन्जिला रेग्मी र रविना थापाबीच प्रतिस्पर्धा छ । आधुनिक गायकतर्फ रामकृष्ण ढकाल, राजेशपायल राई, प्रमोद खरेल, हेमन्त शर्मा र शिव परियार उत्कृष्ट पाँचमा परेका छन् । आधुनिक गायिकामा भने अञ्जु पन्त, मेलिना राई, रिता केसी, टीका प्रसाई र सिर्जना खत्री मनोनीत छन् । लोकपीततर्फ नवीन पौडेल, रमेशराज भट्टराई, खुमन अधिकारी, रामजी खाँण र प्रकाश कटुवाल प्रतिस्पर्धामा छन् । गायिकातर्फ ज्योति मगर, रमिला न्यौपाने, सम्भना मगर, मुना थापा र देवी घर्तीमगर मनोनीत छन् ।

कायरामा १८ साउनमा

लक्ष्मण रिजालको निर्माण र निर्देशनमा बनेको नयाँ फिल्म कायरामो ट्रेलर सार्वजनिक गरिएको छ । साउन १८ गते देखि प्रदर्शन हुने फिल्ममा आर्यन सिंग्देल र साम्राज्ञी शाह प्रमुख भूमिकामा छन् । सम्पूर्ण दृश्य फिलिपिन्समा खिचिएको फिल्मको ट्रेलर काठमाडौंमा पत्रकार सम्मेलन गरी प्रदर्शन गरिएको हो । ट्रेलरमा आर्यन र साम्राज्ञीको प्रेम र पीडामाव समावेश गरिएको छ । निर्देशक लक्ष्मणले कायरा बिगतका फिल्मभन्दा निकै भिन्न भएको बताए । निर्मातासमेत रहेका आर्यनले गुणस्तरीय फिल्म दिने उद्देश्यले कायरा निर्माण गरिएको बताए । अभिनेत्री साम्राज्ञीले निकै व्यावसायिक ढंगले फिल्म निर्माण भएको बताइन् । रिजाल एन्ड रिजाल प्रोडक्शन र आर्यन सिंग्देल इन्टरनेटमेन्टको व्यानरमा बनेको फिल्मलाई सुनील मानन्धरले वितरण गर्दै छन् ।

अमृतिले ल्याए 'ओके छ-२'

नेपाली लोक संगीत क्षेत्रमा सक्रिय गायक अमृत खातीले नयाँ गीति एल्बम ओके छ-२ बजारमा ल्याएका छन् । लोक गायिका सिर्जु अधिकारीको सहकार्यमा खातीले उक्त एल्बम ल्याएका हुन् । युवा-युवतीको प्रेमलाई रोचक ढंगले प्रस्तुत गरिएको गीतमा खाती र सिर्जु अधिकारीको आवाज छ । विषम गौतम र सिर्जु अधिकारीले नै गीतमा अभिनय गरेका छन् । गीतलाई प्रकाश धितालले निर्देशन गरेका हुन् भने उत्सव दाहालले छायाकन गरेका हुन् ।

पिरती त जिन्दगीमा' बजारमा

पिरती त जिन्दगीमा' गीतको म्युजिक भिडियो सार्वजनिक भएको छ । अमेरिकामा छायाँकन गरिएको म्युजिक भिडियोमा कृष्ण कार्की, संगीता धिमिरे र प्रभु भण्डारीले अभिनय गरेका छन् । गीतले प्रेम र बिछोडको मर्म बोकेको छ । अमर तुम्चापो सुब्बा र टीका लामिछानको खर रहेको गीतमा संगीतसमेत सुब्बाको रहेको छ । गीतका शब्द सौरभ तिमिलिसनाले लेखेका हुन् । भिडियो सम्पादन, छायाँकन र निर्देशन कृष्ण राईले गरेका हुन् ।

रायन र अनुष्मालाई द कलेज एम्बेसेडर उपाधि

'द कलेज एम्बेसेडर २०१८'को उपाधि रायन कस्तुर र अनुष्मा रायमाझीले जितेका छन् । एससिई इन्स्टिच्युट अफ स्नाइजरेन्टको रायनले पुरुष तथा एपेक्स कलेजकी अनुष्माले महिलातर्फको उपाधि चुमेका हुन् ।

रसियन कल्वरल सेन्टरमा भएको प्रतियोगितामा महिलातर्फ फस्ट रनरअप खेता सुवेदी र सेकेन्ड रनरअप प्रतिशा जोशी घोषित भए भने पुरुष तर्फ रोमन मानन्धरले फस्ट रनरअपको उपाधि जिते । ग्रिन आर्ट भिडियाको आयोजनामा सम्पन्न प्रतियोगिताको निर्णयकमा गायक निर्णय श्रेष्ठ, फिल्म निर्देशक तथा पत्रकार लक्षणमा सुवेदी, पत्रकार सिर्जना दुवाल, मेकअप आर्टिस्ट पुनम श्रेष्ठलगायत थिए । दसौं संस्करणको प्रतियोगितामा तीन युवा र ११ युवती गरी जम्मा १४ जना प्रतिस्पर्धामा थिए । कलेज अध्ययनरत युवायुवतीको प्रतिभा निखार्दै उनीहरूलाई भविष्य निर्माणमा उचित मार्गनिर्देशन गर्ने उद्देश्यले कार्यक्रम आयोजना गरिएको ग्रिन आर्ट भिडियाका सिङ्गो प्रवीण लाकौलले बताए ।

प्रतियोगितामा मस्ट फोटोजेनिक जेनिफर मानन्धर, मस्ट ट्यालेन्ट रेशमशंकर विक, मस्ट पुलुर रोहिशा श्रेष्ठ, मस्ट डिसिप्लिन उज्जन श्रेष्ठ, बेस्ट ड्रेस आयुष्मा रायमाझी, मस्ट फ्रेडली खेता सुवेदी, बेस्ट पर्फर्मेन्स शुभेच्छा श्रेष्ठ, बेस्ट स्पाइल सब्बु केसी, चार्मिंड पर्सनलिटी रोमन मानन्धर र रिया उप्रेती, बेस्ट आइडिया भिडियो प्रजिना जोशी, मस्ट पड्डुचुल रायन कस्तुर, मस्ट बल्ली निरुता राई, मस्ट इन्टर्लेक्चुअल अनुष्मा रायमाझी र बेस्ट स्पिकरको उपाधि प्रतिशा जोशीले हासिल गरे ।

कापेटिट

नेपाल टेलिकमको मिदास ई-क्लास सेवा

नेपाल टेलिकमले मिदास एजुकेशन प्रालिसेंग सहकार्य गरी मिदास ई-क्लास सेवा उपलब्ध गराएको छ । विद्यालय तहमा पढाइने पाठ्यक्रम विद्यार्थीलाई मोबाइल फोन, ट्याबलेट र कम्प्युटरका माध्यमबाट उपलब्ध गराई सिक्कन सहाउने उद्देश्यले टेलिकमले यो सेवा उपलब्ध गराएको हो ।

उक्त प्लेटफर्मको माध्यमबाट उपलब्ध गराइने शैक्षिक सामग्रीहरू श्रव्य, दृश्य माध्यममा हुने भएकाले बालबालिकालाई रुचिपूर्ण र बुझन तथा सम्पन्न सहज हुने अपेक्षा गरिएको टेलिकमले जनाएको छ । विद्यालयमा पढनुपर्ने पाठमा आधारित विजय र गेम पनि यसमा उपलब्ध रहेका छन् । नेपाल टेलिकमका ग्राहकले इन्टरनेटको प्रयोग गरी मोबाइल फोन र ट्याबलेटमार्फत मिदास ई-क्लास प्रयोग गर्न सक्नेछन् ।

मिदास ई-क्लासमा शिशुकक्षा (प्लेयुप)देखि कक्षा १० सम्मका विभिन्न विषयहरू समावेश गरिएको छ । मिदास ई-क्लासको सहयोगले बालबालिकाले नुवाकोका विषयवस्तुका बारेमा अनलाइनमार्फत शिक्षकसँग सम्पर्क गरी सिक्कन सक्ने दाबी गरिएको छ । शिक्षकले विद्यार्थीका लागि आवश्यक पाठ्यसामग्री यसैमार्फत उपलब्ध गराउन सक्नेछन् । यसैगरी अभिभावकले पनि शिक्षकसँग अन्तरिक्ष गरी सिक्केर आफ्ना बालबालिकालाई सिकाउन सक्नेछन् ।

१२ असारदेखि उपलब्ध यो सुविधाका लागि नेपाल टेलिकमका ग्राहकले दैनिक १५ रुपैयाँ, साताहिक ७० रुपैयाँ र मासिक २ सय ५० रुपैयाँ तिनुपर्नेछ । यो सुविधा उपभोग गर्न वाइफाई वा मोबाइल डाटा सेवा आवश्यक पर्छ । मोबाइल डाटा प्रयोग गर्दा डाटा सेवाको अतिरिक्त शुल्क लाग्ने जनाइएको छ । नेपाल टेलिकमले उपलब्ध गराउ

पिडितहरुको...

निर्वाजी नपाउने भएका छन्।

सरकारको निर्देशनमा नेपाल राष्ट्र बैंकले गत कार्तिक महिनामा निर्वाजी ऋणसम्बन्धी कार्यविधि जारी गरेको भएपनि व्यवहारिक जटिलताले गर्द बैंकहरूले त्यसैबेला असन्तुष्टि जनाएका थिए। यसै कारण पीडितले ३ वर्षसम्मा पनि निर्वाजी ऋण नपाउने भएका छन्। कार्यविधिमा रहेका व्यवहारिक जटिलता हटाउनको लागि अर्थ मन्त्रालय, राष्ट्र बैंक, प्राधिकरण र बैंकहरू सम्भिल भएको उच्चस्तरीय समिति बनेपनि उक्त समितिले प्रभावकारी रूपमा काम गर्न नसकेको हुनाले पीडितले निर्वाजी ऋण पाउन सक्ने सम्भावना समेत न्यून रहेको छ। शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले आफ्नो नेतृत्वको सरकार सत्ताबाट बाहिरिने बेलामा थप एकलाख रुपैया भूकम्पीडितहरूलाई दिने निर्णय गरेको भएपनि उक्त निर्णय समेत कार्यान्वयन हुनेसकेको छैन। पटक पटक सरकारले पीडितलाई प्रलोभन देखाएर सरकारले नै पीडितको भावनामाथि खेलवाड गर्दै आएको छ। सरकारले ३ किस्तामा दिने भनेको ३ लाख रुपैया वितरण पनि प्रभावकारी रूपमा वितरण हुन नसकेको पीडितहरूको गुनासो रहेको छ।

पत्राउ....

अहिले अनुसन्धान जहाँ पुगेको छ त्यहाँ उच्च तहका केही व्यक्तिहरू र उच्च निकायहरू समेत अनुसन्धानको धेरामा परेको बताएपछि उच्च तहमा बरेको र पहिला विभिन्न विभागजरै भन्सार, राजस्व अनुसन्धान जस्ता विभागको नेतृत्व गरेको व्यक्तिहरूसमेत अनुसन्धानको धेरामा परेका छन्। अनुसन्धानको धेरामा परेका व्यक्तिहरूलाई नेपाल सरकारका केही सचिवहरू र नेपाल प्रहरीका पूर्व प्रहरी महानिरीक्षकहरू समेत अनुसन्धानको धेरामा परेका धेरामा छन् भने छानदिन समितिले अनुसन्धान सकिने बेलासम्मा अन्य तहका केही व्यक्तिहरूसमेत अनुसन्धानको धेरामा पर्न सक्ने सम्भावना रहेको बताएको छ।

सरकारले सर्तो लोकप्रियताका लागि गरेको केही निर्णयहरू हेदा सुनकाङ्गमा संलग्न भएका भनिएका उच्च तहका कर्मचारीहरू र राजनीतिक दलका केही व्यक्तिहरूलाई कारबाही गर्न सक्छ भन्ने विश्वास भने जनतालाई छैन। सार्वजनिक यातायातमा कायम रहेको सिन्डिकेट हटाएको तुला तुला डंक पिटिएपनि त्यो पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन हुन सकेको छैन भने त्यसै विषयमा गृहमन्त्री र भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री बीच नै जुहारी चलेको छ। ठेकपाइ लिए समयमै काम सम्पन्न नगर्ने ठेकेदारहरूमाथि कारबाही गर्न गृह मन्त्रालयले ७५ वटै लिला प्रशान्ति कार्यालयमा पत्र पठाएकोमा आपति जनाउँदै भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्री रघुविर महासेठले कसैलाई पकाउ नगर्न सार्वजनिक प्रतिवद्धता जनाएका मात्र छैन तोकिएको समयमा काम सम्पन्न गर्न नसकेको ठेकेदारहरूलाई दुई वर्षको समयसम्बन्धी वार्षिक दिएका छन्। कलंकी कोटेश्वर सडक, चावहिल जोरपार्टी सडकको अवस्था

संसद...

जो सांसद संसदमा बस्छन्, तिनीहरूको प्रश्न हुन्छ- निर्वाचन क्षेत्र विकास कोषमा विएको रकम स्वाविकले खर्च गर्न पाउनुपर्छ। मेरो क्षेत्रमा बजेट खोई? यस्तो योजना चाहियो? उस्तो योजना चाहियो? आदि।

विधि निर्माण गर्ने सांसदहरूको चासो खाली आफ्नो क्षेत्रमा, आफूलो आदेशले खर्च गर्न पाउनुपर्ने बजेटमा मात्र हुन्छ। यसकारण सांसद सञ्चिलयका कर्मचारी पनि हाँस्न-सांसद भनेको के हो? सांसद ठेकेदार हुन्?

आज...

अनुसार भारतले अफैसम्म नेपालले तैयार गरेको खाकामा सहमति जनाएको छैन। दिल्लीमा तैयार भएको खाकामा नेपालका प्रतिनिधिहरूलाई ल्याघ्ये ठोक लगाउने रणनीतिमा भारत छ।

दुईवर्षदेखि नेपाली जनताले तिरेको करको भात खाइहेका छन नेपाली प्रतिनिधिहरूले। तिनले राम्रो काम गर्ने अवसर पाएका हुन देशका लागि। यो बेलामा पनि यिनले खुट्टा कमाए, नेपाललाई १५० को असमान सञ्चिलित्र राख्ने मञ्जुरी दि एमने योमन्दा तुला दुर्भाग्य अरु हुनेछैन। यद्यपि भारत नेपालाई घडीको रालो हल्लाएर्भै हल्लाई रहन यो समूहको म्याद थप गर्न रणनीतिमा लागेको बताइन्छ।

पुनर्निर्माण प्राधिकरणले भने अनेक प्रयास गर्दैगर्दै पनि सरोकारवालाहरूलाई सहमति भएको थियो। हुन नसकेपछि ३ लाख रुपैया निर्वाजी दिने निर्णयहरूलाई निरन्तरता दिन नसकिने भन्न थालेको छ। बैंकहरूले व्यवहारिक समस्या देखाएका र ऋण असुल उपर हुने ग्यारेन्टी नभएकाले बैंकहरूले निर्वाजी ऋण दिन नसकिने ठहर गरेका हुन्। समस्याहरूको समाधानका लागि सरकारले प्रभावकारी भूमिका खेल नसकेको हुनाले त्यसको मारमा भूकम्पीडितहरू परेका छन्। बैंकहरूले सामुहिक जमानिमा ऋण दिन नसकिने भन्दै गाउँधरका डाँडाखालाई धितो राखेर ऋण दिन सक्ने अवस्थामा बैंकहरू नरहेको र कर्जा सुरक्षा बीमा शुल्कको विषयमा समेत सरकारले कुनै निर्णय नगरेको हुनाले पीडितले ऋण पाउन सक्ने सम्भावना समेत न्यून रहेको छ। शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले आफ्नो नेतृत्वको सरकार सत्ताबाट बाहिरिने बेलामा थप एकलाख रुपैया भूकम्पीडितहरूलाई दिने निर्णय गरेको भएपनि उक्त निर्णय समेत कार्यान्वयन हुनेसकेको छैन। पटक पटक सरकारले पीडितलाई प्रलोभन देखाएर सरकारले नै पीडितको भावनामाथि खेलवाड गर्दै आएको छ। सरकारले ३ किस्तामा दिने भनेको ३ लाख रुपैया वितरण पनि प्रभावकारी रूपमा वितरण हुन नसकेको पीडितहरूको गुनासो रहेको छ।

केपी ओली नेतृत्वको सरकारले समेत आफ्नो नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमा उक्त विषय समावेश नगरेको हुनाले ऋण पाउने सम्भावना सकिएको हो। यसरी पीडितलाई आशा देखाएर सरकारले पीडितहरूको भावनामाथि नै खेलवाड गरेको छ। निर्वाजनको बेला तुला तुला आश्वासन दिने दलहरूले नै सरकार निर्माण गरेपछि आफ्नो आश्वासनहरू सिंहदरबार प्रवेश गर्ने वितकै विरिसेको हुनाले पीडितहरू मारपा परेका छन्।

हेदा ठेकेदार कम्पनीहरूले चरम लापरबाही गरेको देख्दारेख्दै २ वर्षको समय सरकारले थिपिदिएको छ। पछिलो समयमा केपी ओली नेतृत्वको सरकारको मन्त्रीहरू पहिला थर्काउने अनि पछि फकाएर अर्थ आर्जन तर्फ लागेका छन्। आफैले गरेका निर्णयहरू निर्णय भएको मसी सुन्न नपाउँदै उल्लाउँदै विडेका हुनाले सुनकाङ्गमा संलग्न भएका सत्ताधारी दलहरूका उच्च तहका नेताहरूमाथि कारबाही हुन्छ भन्न सक्ने अवस्था देखिँदैन।

समयमै काम नसक्ने साना तुला ठेकेदारहरूलाई कारबाही हुन्छ भन्न मन्त्रीहरूले छाडेका छैन तर उनीहरूले आजसम्म कर्तैलाई कारबाही नगरेका हुनारे मन्त्रीहरूले संसदमा सांसदहरूले उठाएका प्रश्नको जवाफ दिएको छन्। विदेशी राजदुतहरूले आफुखुसी नेपालभित्र घुमेर विकास निर्माणमा खर्च गर्न नपाउने व्यवस्था कानुनमै रहेको भएपनि केही राजदुतहरूले मधेशका कलिपय जिल्लाहरूमा गएर सोरै विकास निर्माणको लागि भन्दै आर्थिक सहयोग गरिरहेका छन् भने केहीले नगरपालिका प्रमुखहरूलाई उनीहरूको कार्यक्रममा गएर भेट्दै सहयोग गर्ने आश्वासन समेत दिएका छन्। तर ओली सरकारले त्यस्ता राजदुतहरूलाई नियन्त्रणमा राख्नुको बदला कुनै राजदुतले त्यसो गरेको भए छानदिन गर्ने भुटा आश्वासन संसदलाई दिएको छ। त्यही आश्वासन दिनेमा गृहमन्त्री थापा सबैभन्न आगाडि रहेको छन्। विदेशी राजदुतहरूले परराष्ट्र र गृहको अनुसारी बोर्ड समेत गरिरहेका होर्डमा संलग्न भएका राजदुतहरूले मधेशका कलिपय जिल्लाहरूमा गर्ने आपूर्ति मन्त्रालयको उच्च तहका कर्मचारीहरूले बताउन थालेका छन्। आफ्नो खुट्टामा उभिन लागेको बेला आर्थिक चलखेलमा परि नियमलाई नै धर्त यार्ने प्रयास गरिन्नु कुनै हालतमा पनि उपयुक्त हुन सक्नैन त्यसैले भ्रष्ट व्यक्तिलाई नियमजस्तो सम्बेदनशील संस्थानमा नियुक्ति दिनु उमित हुन सक्नैन।

निगमलाई..

खुला प्रतिस्पर्धाबाट मात्र नियुक्ति गरिने भन्दै सरकारले सार्वजनिक संस्थान बोर्ड समेत गठन गरिसकेको छ भने त्यो बोर्डमा सबै सरकारी सार्वजनिक संस्थानहरू सदस्य रहेका छन्। पछिलो समयमा नेपाल खाद्य संस्थानलाई सार्वजनिक संस्थान बोर्डबाट बाहिर ल्याइएको छ। अहिले खाद्य संस्थानमा महाप्रबन्धकको पद खाली भएकाले आर्थिक चलखेल गरि आफ्नो मान्छेलाई नियुक्ति दिलाउने प्रपञ्च भईरहेको बेला नेपाल आयल नियमलाई समेत अब सार्वजनिक संस्थानबोर्डबाट बाहिर ल्याएर महासेठ जस्ता भ्रष्ट व्यक्तिलाई नियुक्ति गरिएको खण्डमा नियमको भविष्य नै अन्धकार हुने आपूर्ति मन्त्रालयको उच्च तहका कर्मचारीहरूले बताउन थालेका छन्। आफ्नो खुट्टामा उभिन लागेको बेला आर्थिक चलखेलमा परि नियमलाई नै धर्त यार्ने प्रयास गरिन्नु कुनै हालतमा पनि उपयुक्त हुन सक्नैन त्यसैले भ्रष्ट व्यक्तिलाई नियमजस्तो सम्बेदनशील संस्थानमा नियुक्ति दिनु उमित हुन सक्नैन।

राष्ट्रपति...

लेखाजोखा कसले गर्ने? कुनै कामै नगरी लूटको अखडा बनेको यो राष्ट्रपतीय योजना के भइरहेको छ भनेर राष्ट्रपति विद्या भण्डारीले समेत चासो दिएकी छैनन्। राष्ट्रपतिले नै वास्ता नगर्ने र भ्रष्टाचारको आहाल बनेको यो मास्टर ल